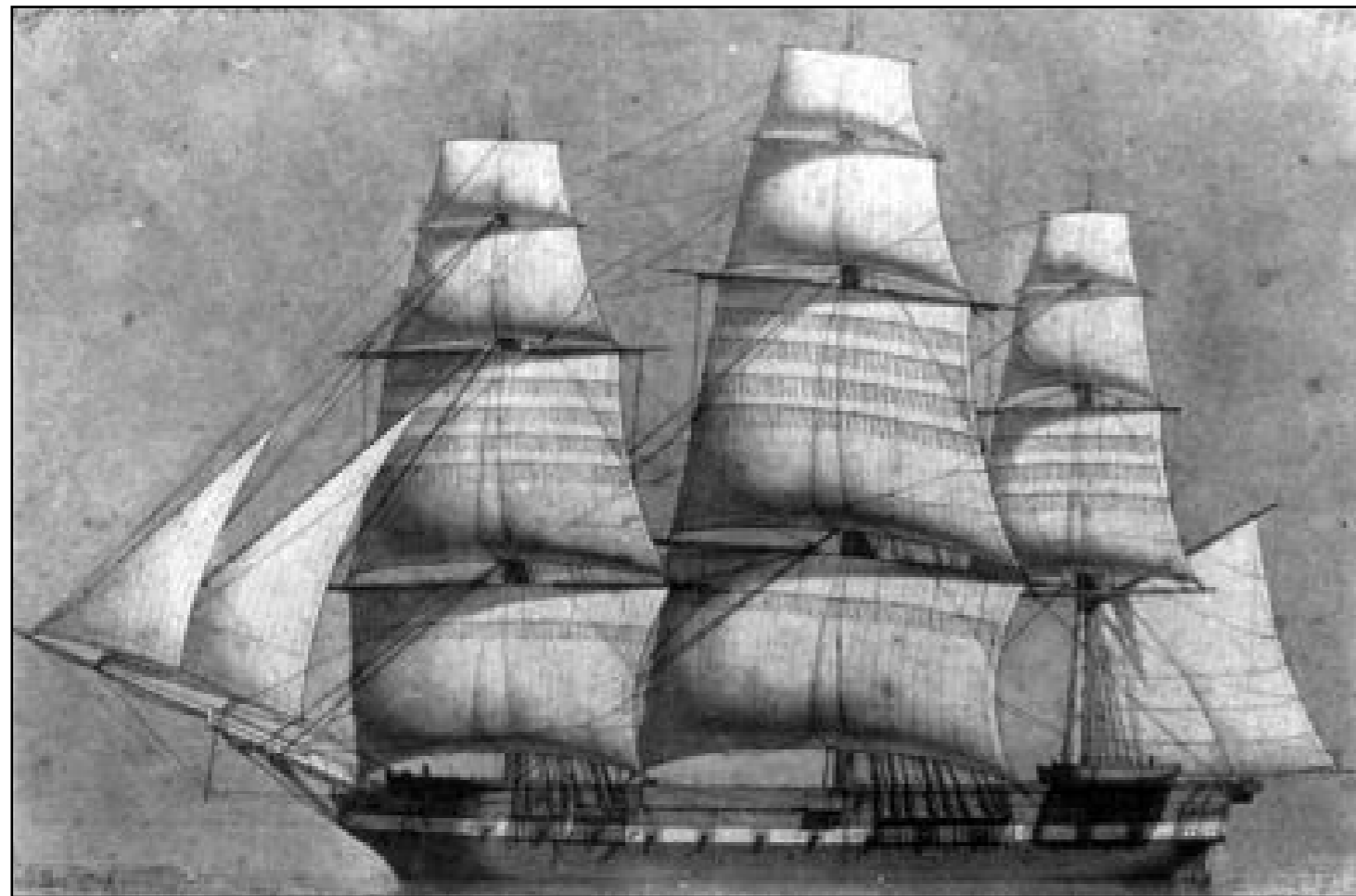

PÅ TOGT MED GALATHEA

Galathea

I midten af august måned 2006 står skibet Vædderen ud på en større jordomsejling. Galathea ekspeditionen har til formål at gennemføre en række naturvidenskabelige og historisk kulturelle undersøgelser. Navnet Galathea stammer oprindeligt fra den græske mytologi, hvor Galathea er kendt som en af de smukkeste af havets nymfer. Danmark har to gange tidligere sendt ekspeditioner ved navn Galathea ud på en jordomsejling. Første gang var i 1845, anden gang i 1950 og tredje gang 2006-2007. Den første ekspedition fandt sted med korvetten Galathea, der var bygget som orlogsskib og indgik i Den Kgl. Danske marine i perioden 1833 – 1861.

Korvetten GALATHEA

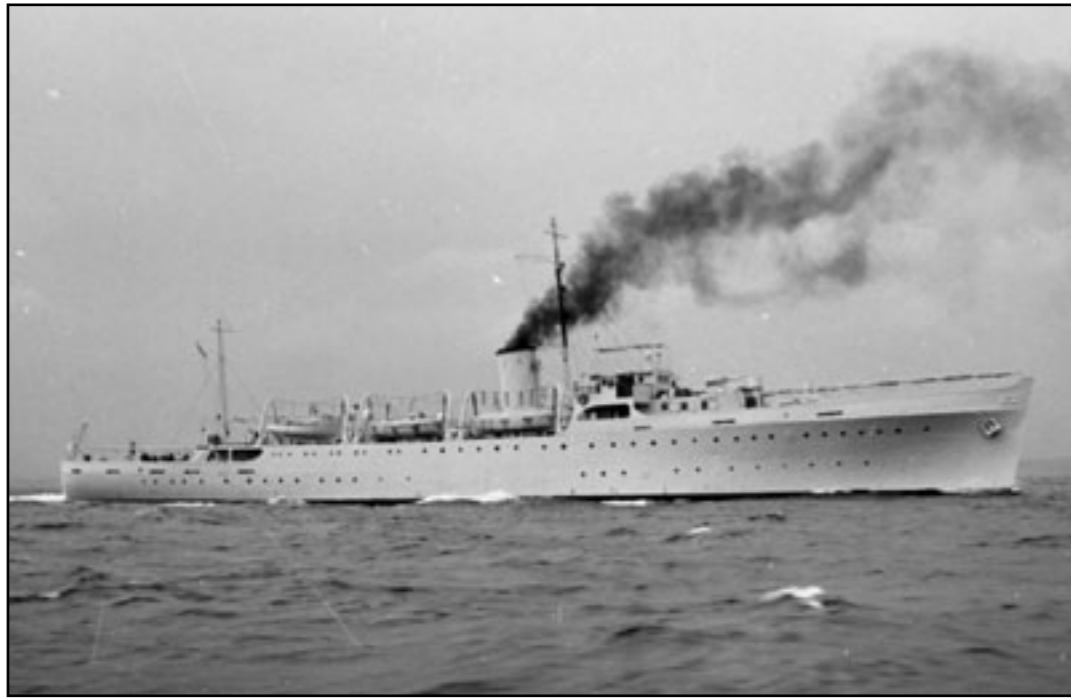
(Tegning fra Orlogsmuseets arkiv)

Galathea ekspeditionen 1845 – 1847

Det er ikke hver dag, man får brev fra landets konge. I 1845 var grundloven endnu ikke indført og kongens magt var derfor stor. Et brev fra hans hånd havde nærmest karakter af en befaling.

Sådan forholdt det sig med det brev Det Kgl. Videnskabernes Selskab i København modtog 14. maj det år. Heri bekendtgjorde den naturhistorisk interesserede Chr. 8. at "Vi have besluttet at udsende Corvetten Galathea til De Ostindiske Øer og navnlig de Nicobariske Øer, over hvilke Vi have Højhedsret, for at foretage en videnskabelig Undersøgelse over denne Øgruppes Naturprodukter og Anvendelse til Dyrkning og Handel".

De videnskabelige resultater fra den første Galathea-ekspedition var begrænsede. Christian 8., der var personligt interesseret i ekspeditionen, døde 1848, og senere samme år brød Treårskrigen ud. De politiske forhold gjorde, at det indsamlede materiale var mange år om at blive videnskabeligt bearbejdet og resultaterne udeblev derfor. Meget af det indsamlede materiale indgår i dag i danske naturvidenskabelige samlinger.

Havundersøgelsesskibet GALATHEA
(Foto fra marinens Biblioteks samlinger)

Galathea-ekspeditionen 1950–1952.

Den anden Galathea-ekspedition var dels en videnskabelig ekspedition og dels en historisk og kulturel ekspedition. Den lange rejse gik syd om Afrika, gennem Det Indiske Ocean til Filippinerne, Australien og New Zealand, tværs over Stillehavet, gennem Panama-kanalen og hjem over Atlanten.

På videnskabsdelen var formålet bl. a. studier af jordens magnetisme, studier af havslanger, undersøgelser af havbunden og om der fandtes liv på nogle af havets største dybder. Hidtil havde intet travl nået dybere end 7.900 m. under havets overflade. Galatheas største opgave var at undersøge, om der var liv i Filippinergraven, på 10.462 meters dybde. De færreste havde regnet med, at der kunne eksistere liv dernede under et tryk på mere end 1.000 atmosfærer. Resultatet blev en videnskabelig sensation. Der blev fanget ikke mindre end 108 dyr: 75 søpølser, 27 søanemoner, 5 muslinger og et lille krebsdyr af tanglopperne gruppe.

På det historiske og kulturelle område skulle ekspeditionen præsentere dansk kultur- og erhvervsliv i de besøgte havne. Samtidig skulle der indsamles materiale fra den danske tid i de tidligere danske kolonier.

Galathea III

Blandt Galathea III's mange opgaver vil være at undersøge havbunden og aflejringer af tidligere levende organismer ved Great Australian Bight ved Australiens sydkyst. Man håber at få klarlagt hvornår og hvordan de er dannet. Kan man det, så kan man få et lidt klarere billede af samspillet mellem havstrømme og klimaændringer i de seneste to millioner år. I bedste fald blive klogere på både fortiden — og fremtiden: klimaændringernes påvirkning af havstrømmene. Desuden håber man at kunne bruge den nye viden på lignende banker i Nordsøen. En viden der også kan bruges til søgning efter oliefelter. Desuden vil man fange fisk, som ingen rigtig har undersøgt før. Hensigten er at undersøge deres immunforsvarssystem. Fisk bliver angrebet af forskellige bakterier, virus og snyltere, som dyrenes immunforsvar er i stand til at bekæmpe. På længere sigt håber man, at denne viden kan bruges til vaccinationer og sygdomsforebyggelse hos pattedyr og mennesker.

På det historiske og kulturelle område vil den danske antropolog Bernhard Bierlich undersøge historien om de mange tusinde slaver, som danske købmænd og kaptajner købte af negerhøvdinge i Ghana og solgte videre til plantagernes ejere i Dansk Vestindien.

Inspektionsskibet VÆDDEREN
(Foto: Søværnet, 1. eskadre)